

علامه مظفر نوگرا و پیشگام در راه اجتهاد

شیخ محمدرضا مظفر در اوایل شعبان (1322ق) در شهر نجف به دنیا آمد و از خاندان علمی و ادبی بنام و معروف شیعی موسوم به «آل مظفر» برخاست.

چکیده: حجت الاسلام ربانی بیرجندی می گوید: تحول در هر دوره ای در حوزه علمیه بوده است و علامه مظفر نیز از پیشگامان تحول در آن دوره به حساب می آمد و از همین جهت بود که علامه مظفر در بحث منطق کتاب المنطق و در بحث اصول کتاب اصول الفقه را می نویسد و این دو کتاب بلافاصله مورد قبول بزرگان حوزه در نجف، قم و مشهد قرار می گیرد و حتی کتاب اصول الفقه با توصیه آیت الله میلانی در حوزه مشهد جایگزین متن درسی قوانین می شود.

به گزارش شبکه اجتهاد، شیخ محمدرضا مظفر در اوایل شعبان (1322ق) در شهر نجف به دنیا آمد و از خاندان علمی و ادبی بنام و معروف شیعی موسوم به «آل مظفر» برخاست.

نوآوری های علمی و آموزشی، نوگرایی فکری، طراحی دانشکده اجتهاد و تاسیس دانشکده فقه در نجف، بعنوان يك مرکز علمی موفق و تالیف کتب های فقهی و اصولی از جمله خدمات ایشان در حوزه علمیه است.

سرانجام علامه محمدرضا مظفر در شانزدهم ماه مبارک رمضان سال (1384ق) در سن 61 سالگی به سوي حق پرواز کرد، شبکه اجتهاد به همین مناسبت نظر حجت الاسلام ربانی بیرجندی عضو هیئت علمی گروه آموزش فقه دفتر تبلیغات اسلامی و استاد عالی حوزه علمیه مشهد را در مورد این علامه فقیه جویا شده است که خدمت خوانندگان تقدیم می گردد.

حجت الاسلام محمد حسن ربانی با اشاره به زندگی علمی مرحوم آیت الله محمد رضا مظفر می گوید: ایشان متولد نجف هستند و در فضای نجف رشد کرده و از محضر استادانی چون آقا ضیاء الدین عراقی، میرزا حسین نائینی و شیخ محمد حسین اصفهانی بهره برد و از نظر تحصیلات و دانش های آن دوره حوزه نجف در میان شاگردان مرحوم آخوند خراسانی بسیار قوی بوده است.

ربانی بیرجندی می افزاید: مرحوم مظفر دوره ای در نجف به تحصیل اشتغال داشت که در این دوره بیشتر به تدریس و تالیف آثار اصولی اهتمام ورزیده است و در این دوره آثار فقهی کمتری به چشم می خورد و این فضا در شکل گیری شخصیت اصولی و نظرات ایشان در علم اصول بسیار تاثیرگذار بوده است.

این عضو هیئت علمی دفتر تبلیغات اسلامی در خصوص فضای علمی حوزه نجف در زمان علامه مظفر اظهار داشت: از جمله اساتید ایشان مرحوم شیخ محمدحسین اصفهانی است، که علامه مظفر به همراه مرحوم آیت الله میلانی و آیت الله خویی در درس ایشان شرکت می کرد و شاخصه درس شیخ محمد حسین اصفهانی این بود که به تدریس علوم عقلی می پرداخت که برخلاف فضای آن دوره نجف بوده است.

این پژوهشگر فقهی با اشاره به روحیه تحول گرای مرحوم مظفر و ابتکار عمل در تاسیس دانشکده فقه بیان داشت: مرحوم مظفر در فضای نجف با شخصیت های تحول گرا ارتباط داشت، اما این مشخص نیست که کدام شخصیت بر علامه مظفر چنین تاثیری در نوآوری داشته است که به تدریج موفق شد يك دانشکده جدید در نجف پایه ریزی کند.

دروسی در این دانشکده تدریس می شد که به هیچ نحوی در حوزه تدریس نمی شد، درس هایی مثل درایه، زبان انگلیسی، اصول مقارن و فقه مقارن از جمله این دروس بوده است، چنان که علامه محمدتقی حکیم در همین دانشکده کتاب اصول العامة را تدوین می کند که جزو تالیفات بزرگ محسوب می شود و همین طور آیت الله عبدالهادی فضلای که از علمای بزرگ عربستان است در این دانشکده تربیت یافته است.

ربانی بیرجندی با تاکید بر مرجعیت علمی مرحوم مظفر در حوزه علمیه نجف بیان داشت: علامه علاوه بر شخصیت علمی به خاطر ایجاد دانشکده فقه در نجف مورد توجه بود و حتی بزرگانی از علمای نجف را نیز در این مرکز علمی جذب کرد و علاوه بر این وجهی نوگرای ایشان و نیز به خاطر آراء و نظرات جدید در روش پیمودن راه اجتهاد، بسیار مورد توجه علماء آن دوره بوده است.

این مدرس عالی حوزه درباره تالیفات و شخصیت علمی مرحوم استاد مظفر بیان کرد: تحول در هر دوره ای در حوزه علمیه بوده است و علامه مظفر نیز از پیشگامان تحول در آن دوره به حساب می آمد و از همین جهت بود که علامه مظفر در بحث منطق کتاب المنطق و در بحث اصول کتاب اصول الفقه را می نویسد و این دو کتاب بلافاصله مورد قبول بزرگان حوزه در نجف، قم و مشهد قرار می گیرد و حتی کتاب اصول الفقه با توصیه آیت الله میلانی در حوزه مشهد جایگزین متن درسی قوانین می شود.

حجت الاسلام ربانی در پایان با توصیه به استفاده از روش علمی مرحوم علامه مظفر افزود: تحول در حوزه در جایی است که انسان از تجربه دیگران استفاده کند و اگر بخواهد خودسرانه حرکت کند قطعاً شکست را تجربه خواهد کرد، مرحوم آیت الله مظفر این حرکت را در نجف تجربه کرد حال این آثار جای خود را در حوزه باز کرده است و ما هم اگر بخواهیم به همین سبک تحولی را در حوزه ایجاد کنیم لازمه اش این است که کتب درسی پر محتوایی که بتواند جایگزین متون قبلی شود تولید کنیم و اگر فقط بگوییم که باید تحولی

ایجاد شود اما حرکتی نباشد و نتوانیم بر اساس متد و روشهای جدید حرکت کرد تحول بوجود نمی آید.

منبع: اختصاصی شبکه اجتهاد